

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов
« 04 » 12 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.03 «Декоративне мистецтво»

Київ - 2018

Розробник: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 8 від «30» серпня 2018 року.

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
023.00.03 «Декоративне мистецтво»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми
023.00.03 «Декоративне мистецтво» О. В. Коновалова

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2018 р.

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»___20___ р., протокол № ___

На 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»___20___ р., протокол № ___

На 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»___20___ р., протокол № ___

На 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»___20___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2 /60	
Курс	2	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі	60	-
Аудиторні	44	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	16	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності. Формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичних завдань.

Завданням навчальної дисципліни є набуття базових знань з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво», а саме:

- знань, вмінь та навичок з художнього розпису тканини;
- ознайомлення з основними напрямками художнього розпису тканини та сучасними досягненнями у вивченні кольору та кольорових явищ;
- засвоєння основних понять декоративного розпису, взаємодії світла і кольору;
- формування цілісного уявлення про художньо-естетичні та формотворчі якості кольору;
- розвиток художнього смаку та створення гармонійного кольорового зображення у композиціях;
- придбання практичних навичок в роботі з кольором в художньому розпису тканин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво» формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.

(ЗК)	ЗК 5	Креативність: здатність проявляти творчий підхід в розробці ідей і в досягненні цілей досліджень.
	ЗК 6	Вирішення проблем: здатність справлятися зі стресом і ефективно вирішувати практичні завдання; здатність до конструктивної критики й самокритики
	ЗК 7	Самоосвітня: Здатність працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати досліджень та представляти результат вчасно.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 2	Базові знання законів і правил композиції. Володіти законами композиції під час виконання творчої роботи у галузі декоративного, образотворчого мистецтва.
	ФК 3	Володіти образно-асоціативною мовою при створенні художнього образу, демонструвати розвинену творчу уяву.
	ФК 6	Мати практичні навички використання відповідного технічного устаткування в творчих майстернях.
	ФК 10	Мати знання з техніки безпеки по використанню механізмів і пристроїв, що забезпечують практичну роботу у творчих майстернях.
	ФК 13	Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, техніки й технології; використовуючи здобуті знання.
	ФК 14	Здатність використовувати відповідну фахову термінологію в усній та письмовій формах рідною мовою чи іноземною.

3. Результати навчання за дисципліною

Знати: різноманітні прийоми, методи роботи над творчими завданнями з художнього розпису тканин, використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння: Вміти створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Вміти аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на соціальні проблеми, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 2	Здатність продемонструвати базові знання та розуміння основ декоративного та образотворчого мистецтва: законів композиції, колористики, пластики і пропорцій об'ємів та фігур на площині та в просторі.
ПРН 3	Здатність продемонструвати на практиці набуті знання шляхом виконання творчої роботи в галузі декоративного і образотворчого мистецтва (живопис, графіка, скульптура) з урахуванням спеціалізацій (художня кераміка, дизайн ювелірних виробів)
ПРН 5	Здатність до навчання й самостійної науково-дослідної діяльності, здатність вести

	самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 6	Уміння виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи.
ПРН 7	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 8	Здатність вести креативну мистецьку діяльність. Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 9	Уміння працювати з матеріалами та інструментами, що забезпечують високу фахову якість виконання творів декоративного і образотворчого мистецтва
ПРН 11	Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 13	Здатність володіти базовими знаннями з техніки безпеки під час роботи у майстернях.
ПРН 14	Оволодіння робочими навичками працювати самостійно (дипломна робота), або в творчій групі (участь у виставкових проектах), уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит							
Тема 1. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні. Основи композиції у батіку. Настрій і колорит у художньому творі.	16			12			4
Тема 2. Декоративна композиція на асоціації	14			10			4
Модульний контроль							
Разом	30			22			8
Змістовний модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно							
Тема 3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу	14			10			4
Тема 4. Декоративна композиція за вільною темою	16			12			4
Модульний контроль							
Разом	60			22			8
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60			44			16

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит

Тема 1. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні. Основи композиції у батіку. Настрій і колорит у художньому творі. (12 год.)

Короткі історичні відомості про виникнення та розвиток батика. Місце та роль батика у сучасному декоративно-прикладному мистецтві.

Види ручного розпису тканин. Матеріали для батика, їх властивості. Інструменти та пристосування. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця. Ознайомлення з технологіями ручного розпису тканин.

Мета і завдання курсу. Зв'язок курсу з іншими фаховими дисциплінами художнього циклу.

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батіку, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска.

Мета: ознайомити студентів з композицією у декоративно-текстильному просторі та художнім розписом тканини у техніці «холодний батик»; навчитися створювати організаційне розміщення на площині певних предметів в єдине композиційне ціле, підчинивши цьому додаткові деталі.

Завдання: відтворення ідейно-образного змісту за допомогою художніх і технічних прийомів; виконання композиційного рішення сюжетів на прикладах робіт видатних майстрів у техніці батик.

1 етап роботи: створення ескізу на задуману тему.

2 етап роботи: знайомство з рідкими та густими резервами; вивчення технології варіння резерву у домашніх умовах; нанесення рисунка на формат 50х60 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача.

3 етап роботи: розпис тканини фарбою з використанням ефектів.

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4,5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Тема 2. Декоративна композиція на асоціації (10 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батику, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска.

Мета: ознайомлення з основними прийомами техніки художнього розпису тканини, формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичного завдання.

Завдання: знайти оригінальне композиційне рішення з різними прийомами роботи по тканині, розкрити задум твору за допомогою колористичної гами;

1 етап роботи: створення ескізу за задуманою темою.

2 етап роботи: нанесення рисунка на формат 50х60 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача

3 етап роботи: розпис тканини фарбою у техніці за вибором студента

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4, 5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Змістовний модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно

Тема 3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу (10 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батику, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, віск, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска, папір для зняття воску.

Мета: ознайомлення з основами створення панно в техніці холодного батіку з мотивами вітражу, формування естетичного смаку та культури естетичного сприйняття.

Завдання: знайти оригінальне композиційне рішення, розкрити задум твору за допомогою колористичної гами; виконати композиційне рішення сюжету на прикладах робіт видатних майстрів в техніці холодний батик.

1 етап роботи: створення ескізу на задуману тему

2 етап роботи: нанесення рисунка на формат розміром 80х80 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача

3 етап роботи: розпис тканини фарбою з використанням ефектів

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4, 5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Тема 4. Декоративна композиція за вільною темою (12 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батіку, підрамник, степлер, тканина. Оцет,віск, палітра, пензлі, піпетки, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска, папір для зняття воску.

Мета: формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичного завдання.

Завдання: виконати декоративну композицію за вільною темою з рішенням сюжетів на прикладах робіт видатних майстрів у техніці батіку.

1 етап роботи: : створення ескізу на задуману тему

2 етап роботи: нанесення резерву і просушити за допомогою фена

3 етап роботи: розпис композиції фарбами

4 етап роботи: детальний розпис композиції

5 етап роботи: нанесення контурів в залежності від кольорової гами. Завершення роботи.

Література: [1,2,3,4, 5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

6. Контроль навчальних досягнень студентів

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	11	11	11	11
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи (оцінюється як творча)	30	2	60	2	60
Модульний контроль (перегляд)	25	1	25	1	25
Разом		-	116	-	116
Максимальна кількість балів:		232			
Розрахунок коефіцієнта:		$232 : 100 = 2,32$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовний модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит

1. Ознайомитись з техніками, матеріали для батика, їх властивостями. Спільне та відмінне між писанкарством і батиком в історичному й технологічному аспектах. Розписи тканин Україні. Історична роль жінки в батиківанні та створенні писанок. Символіка. Техніки батика: холодний, гарячий, вузликовий. Ознайомитись з поняттям «колорит картини». Послідовність виконання розпису. Копіювання зразків. Технологічні прийоми. Методичні пояснення. Завершальний етап роботи. 30 б.
2. Виконати декоративну композицію у розмірі 45х45 см. 30 б.

Змістовний модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно

3. Виконати платок у техніці «гарячий батик» методом пошарового розпису 30 б.
4. Виконати шарф у техніці холодний батик 30 б.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;

4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

З дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.03 «Декоративне мистецтво» не передбачено проведення модульного контролю.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 3 семестрі з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

У 3 семестрі з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво»

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Основи композиції та стилізації. Колорит		Технологія виготовлення декоративного панно	
Кількість балів за модуль	116 балів		116 балів	
Теми лекцій				
Теми практичних занять	1 Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні. Основи композиції у батику. Настрій і колорит у художньому творі. (6 балів за відвідування+10 балів за роботу =16 балів)	2. Декоративна композиція на асоціації (5 балів за відвідування+10 балів за роботу =15 балів)	3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу (5 балів за відвідування+10 балів за роботу =15 балів)	4. Декоративна композиція за вільною темою (6 балів за відвідування+10 балів за роботу =16 балів)
Самостійна робота	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)
Види поточного контролю	МКР №1 (25 балів)		МКР №2 (25 балів)	
Підсумковий рейтинговий бал	232 бали (коефіцієнт успішності: 232 ÷ 100 = 2,32)			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Абишева С. И. Цветоведение : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. И. Абишева – Павлоград, 2009. – 116 с.: цв. ил. (наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2586/>)
2. Даглідиян К. Т. Декоративная композиция: учебн. пособие / К. Т. Даглідиян. Изд. 2-е, перераб. и доп. – Ростов н/Д.: Феникс, 2010. – 312, [1] с., ил., [32] л. ил. – (Высшее образование) (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4125/>).
3. Логвиненко Г. М. Декоративная композиция: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 030800 «Изобразительное искусство» / Г. М. Логвиненко. – М.: Гуманитар изд. центр ВЛАДОС, 2005. – 144 с.: ил. (Изобразительное искусство) (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2831/>)
4. Молотова В.Н. Декоративно-прикладное искусство: учебное пособие / В.Н. Молотова. – 2-е изд. испр. и доп.- М.: ФОРУМ, 2013. – 288 с. – (Профессиональное образование) (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
5. Синеглазова М. О. Батик / М. О. Синеглазова. – М.: Издательский Дом МСП, 2004. – 104 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2819/>)

Додаткова:

1. Алферов Л. Технологии росписи ткани /Л. Алферов - Ростов – на – Дону: «Феникс», 2000. – 165 с.
2. Дворкина И. А. Батик. Горячий. Холодный. Узелковый./ И. А. Дворкина – М.: ОАО Издательство «Радуга», 2002. – 160с.
3. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис; Навч. Посіб. – / М. А. Кириченко – К.: Знання – Прес, 2006. – 228 с.
4. Кугай К. Б. Англо-український термінологічний тлумачний словник з дизайну та текстилю / К. Б. Кугай – К.: КНУТД, 2012. – 312 с.
5. Миронова Л. Н. Цвет в изобразительном искусстве / Л. Н. Миронова – Мн.: Беларусь, 2002. - 151 с.